Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Yvonne Blijdorp
y.blijdorp@nijmegen.nl
T 024 – 329 25 77

Ons kenmerk
E21.001009

Uw kenmerk
GGD/DIR/2377/2021/MP
GGD/DIR/2378/2021/MP

Uw brief van
31 maart 2021

GGD Gelderland Zuid
t.a.v. mevrouw M. Pieters
Postbus 1120
6501 BC NIJMEGEN

Datum

Betreft Zienswijze concept jaarrekening 2020, begrotingswijziging Veilig Thuis 2021 en conceptbegroting 2022 GGD Gelderland Zuid

Geachte mevrouw Pieters,

Wij hebben uw brieven betreffende de concept jaarrekening 2020 (GGD/DIR/2377/2021/MP), de begrotingswijziging Veilig Thuis 2021 en begroting 2022 (GGD/DIR/2378/2021/MP) ontvangen. De gemeenteraad van Nijmegen is bevoegd om de zienswijze over de conceptjaarrekening en conceptbegroting van een Gemeenschappelijke Regeling kenbaar te maken.

Het jaar 2021 was voor de GGD een zeer bijzonder jaar. De Coronacrisis raakt ons allen maar u als GGD in het bijzonder. Wij willen bij deze van de gelegenheid gebruik maken onze waardering uit te spreken voor alle inzet en flexibiliteit die u en uw medewerkers in het kader hiervan laten zien.
Wij bedanken u tevens voor het uitgebrachte jaarverslag, jaarrekening 2020 welke ons een goed beeld geeft van de inhoudelijke en financiële verantwoording van de uitvoering van de aan u opgedragen taken op het gebied van de Jeugdgezondheidszorg, Algemene Gezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Gezond Leven en Veilig Thuis.

Samenvatting
Samengevat is onze zienswijze op de voorliggende stukken als volgt:

Conform de zienswijze stemmen wij voor de jaarrekening 2020 in met:
- Vaststelling van de jaarrekening 2020, waarbij de facultatief afgenomen subsidies separaat op inhoud worden beoordeeld en vastgesteld;
- Toevoegen van het positief resultaat van € 760.000 aan de algemene reserve van de GGD.

Conform de zienswijze stemmen wij voor de begrotingswijziging Veilig Thuis 2021 in met:
- De volgende uitgangspunten voor Veilig Thuis:
    - De gewijzigde normuren per product op basis van Q-consult analyse;
    - De daaruit voortvloeiende nieuwe kostprijzen per dienst voor 2021;
    - Verhouding 70% ‘voorwaarden en vervolg’ – 30% onderzoek;
    - Monitoring 12 uur;

    - De inschatting van de stijging van de aantallen diensten op basis van de realisatie 2020.
- De structurele lastenstijging voor Veilig Thuis vanaf 2021 van € 371.827 voor de regio Gelderland Zuid (€ 336.716 voor Nijmegen, excl. Maasdriel en Zaltbommel).

Conform de zienswijze stemmen wij voor de begroting Veilig Thuis 2022 in met:
- De gekozen uitgangspunten voor Veilig Thuis 2022:
    - Geen stijging in het aantal meldingen, adviezen, overdrachten na veiligheidsbeoordeling, diensten 'voorwaarden en vervolg', Onderzoeken t.o.v. 2021.
    - Verhouding 70% 'voorwaarden en vervolg' – 30% onderzoek;
    - Monitoring 12 uur;
    - Facultatieve afname mogelijkheid dienst Zicht op Veiligheid;
    - De kostprijzen per dienst voor 2022.

Conform de zienswijze stemmen wij voor de begroting 2022 in met:
- De financiële spelregels behorende bij de begroting 2022;
- Een indexering van de uniforme inwonersbijdrage voor 2022 met 2,21% zijnde € 528.766 (aandeel Nijmegen € 215.083);
- De wijze waarop de GGD invulling heeft gegeven aan de bezuinigingstaakstelling van 2% op de begroting 2022 voor een bedrag van -/- € 126.000 (aandeel Nijmegen -/- € 41.769); cumulatief -/- € 560.000 vanaf 2022;
- Een gedeeltelijke uitzetting van € 75.000 (aandeel Nijmegen € 27.132) van de lasten voor 2022 voor informatie veiligheid.
- Een uitzetting van de lasten voor 2022 voor het Rijksvaccinatieprogramma tot het maximum dat Nijmegen ontvangt aan compensatie in het gemeentefonds;
- Een correctie op inwoneraantallen binnen de regio Gelderland Zuid en daarmee op de uniforme bijdrage (aandeel Nijmegen -/- € 29.844).
- Een uitzetting van de kosten voor consultatiebureaus in Nijmegen van € 53.598;
- De risico's ten aanzien van Informatieveiligheid, Toezicht Wmo en Bijzondere Zorg;

Conform de zienswijze stemmen wij voor de begroting 2022 voor de overige dienstverlening **niet** in met:
- Een uitzetting van de lasten voor de nieuwbouw GGD met € 48.650 voor 2022 (aandeel Nijmegen € 15.324);
- Een uitzetting van de lasten voor 2022 met € 175.275 (aandeel Nijmegen € 55.208) voor data gestuurd werken;
- Een uitzetting van de lasten voor 2022 met € 300.000 (aandeel Nijmegen € 94.494) voor de ondersteuningsfunctie voor de Omgevingswet via een uniforme bijdrage op basis van inwoneraantallen;
- Een deel van de uitzetting voor informatieveiligheid van € 70.000 (aandeel Nijmegen € 25.324.)

Wij verzoeken de GGD:
- Het AB GGD te informeren over:
    - De uitkomsten van het door de Autoriteit Persoonsgegevens gestarte onderzoek naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
    - De analyse op aard en aantallen meldingen Meldpunt Bijzondere Zorg.
- Voor Veilig Thuis de aantallen zoals opgenomen in de begroting jaarlijks inzichtelijk te maken aan de hand van het landelijke werkproces van Veilig Thuis;

- In haar kwartaalrapportages 2021 Veilig Thuis verslag te doen van de inhaalwerkzaamheden voor de opgelopen achterstanden uit 2020 zodat zichtbaar wordt welke inhaalaantallen er straks in de aantallen 2021 opgenomen zijn;
- een constructieve inzet door Veilig Thuis bij eventuele experimenten in 2022 in het kader van het nieuwe toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming;
- Evaluatie van het facultatieve product "Zicht op Veiligheid" in 2021 bij Veilig Thuis;
- In overweging te nemen de advisering ten behoeve van de Omgevingswet in de startfase als facultatieve dienst aan te bieden.

Wij lichten in onderstaande onze zienswijze over de conceptstukken kort aan u toe.

1. Zienswijze jaarrekening 2020
Algemeen; De jaarrekening 2020 en de door de gemeente Nijmegen verstrekte middelen voor 2020 sluiten op elkaar aan. Bij het vaststellen van deze jaarrekening maken wij een voorbehoud op de in de jaarrekening opgenomen meerjarige verleende facultatieve subsidies door de gemeente Nijmegen. Deze subsidies stelt ons college separaat vast in afwachting van een inhoudelijke verantwoording na afloop van de (meerjarige) subsidieperiode, dan wel conform specifieke door het rijk gestelde verantwoordingseisen.

Positief resultaat 2020; Wij stemmen in met het toevoegen van het positief resultaat over 2020 van € 760.000 aan de algemene reserve. Wij wijzen de GGD op het feit dat bij het wegvallen van de extra baten door de coronabestrijding in volgende jaren de streefwaarde van de algemene reserve lager zal zijn. Dit kan leiden tot een terugbetalingsverplichting aan gemeenten van het surplus.

Veilig Thuis 2020; Wij verzoeken u de gecorrigeerde realisatiecijfers 2020 voor Veilig Thuis aan te bieden aan het AB GGD voor besluitvorming op haar vergadering van 1 juli 2021.

2. Zienswijze begrotingswijziging Veilig Thuis 2021 en begroting 2022 Veilig Thuis
Wij zijn positief over het feit dat de GGD voor de begrotingswijziging en begroting Veilig Thuis uitgaat van reële aantallen (gebaseerd op 2020). Wij zien dat de groei van de afgelopen jaren in aantallen meldingen en adviezen in 2021 nog beperkt doorzet. Zoals in onze zienswijze over de begroting 2021 was te lezen, was onze inschatting dat de groei reeds in 2021 tot stilstand zou komen. We zien nu dat de GGD vanaf 2022 geen groei meer verwacht en sluiten ons bij deze verwachting aan. We beschouwen het daarnaast als positief dat professionals Veilig Thuis goed weten te vinden voor advies. We gaan ervan uit dat Veilig Thuis met deze vroegtijdige betrokkenheid haar bijdrage levert in het voorkomen van (escalatie van) huiselijk geweld.
De afgelopen jaren hebben wij steeds het belang benadrukt van het werken met een reële begroting voor Veilig Thuis. Hier wensen wij als gemeente immers op te kunnen sturen. Wij zijn, gezien het maatschappelijk belang van deze taak, bereid eventuele kostenstijgingen te ondersteunen mits goed onderbouwd. Daarom plaatsen wij ook een kanttekening bij de voorliggende begroting en begrotingswijziging. Bij narekening en navraag van de uitgangspunten constateren wij een aantal afwijkingen. Zo blijkt het aantal "overdrachten na actieve betrokkenheid" niet juist te zijn opgenomen in de aangeboden jaarrekening 2020. Ook het "onderhanden werk uit 2020" en de correctie op adviezen door invoering van de chatfunctie medio 2021 leveren een vertekening op van de gepresenteerde realisatiecijfers 2020. Tot slot zijn de genoemde groeipercentages niet eenduidig toegepast. De verschillen zijn bij navraag door u toegelicht. Omdat de toegelichte berekeningswijze aanvaardbaar is (alleen niet conform toelichting in de aanbiedingsbrief), stemmen we wel in met deze aantallen en kostprijzen. Wij verzoeken Veilig Thuis bij een volgende begroting de aantallen diensten inzichtelijk te maken aan de

hand van het schematisch gepresenteerde werkproces van Veilig Thuis (pag. 47 van de conceptbegroting).

Wij constateren dat de GGD vanaf 2020 het aantal uren voor de monitoringsfunctie voor Veilig Thuis terug gebracht heeft van 15 uur naar 12 uur per casus. Omdat de doorlooptijden en het overschrijden van de wettelijke afhandelingstermijnen door Veilig Thuis ons nog steeds zorgen baart, zijn wij positief over de inschakeling van het bureau TOC Resultants. Wij gaan ervan uit dat hierdoor het logistieke proces van Veilig Thuis beter ingericht wordt en de wettelijke afhandelingstermijnen behaald worden.
Vanaf 2021 biedt Veilig Thuis de mogelijkheid tot afname van de facultatieve dienst "Zicht op Veiligheid" indien een casus niet overgedragen kan worden naar een lokaal team. Wij hebben vorig jaar ingestemd met deze facultatieve werkwijze. Wij maken hierbij de opmerking dat wij er belang aan hechten dat de werkwijze rondom deze dienst in 2021 gemonitord en geëvalueerd wordt. Wij streven er immers naar dat casussen altijd overgedragen worden naar lokale wijkteams, zorgaanbieders o.d.
Mocht er al in 2022 (in het kader van het nieuwe toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming) geëxperimenteerd gaan worden met een nieuwe werkwijze in Gelderland Zuid, verzoeken we Veilig Thuis hier constructief mee aan de slag te gaan (zie tevens paragraaf Kanttekeningen). Wij zullen u intensief betrekken bij de planvorming hierover.

3. Zienswijze conceptbegroting 2022

Indexering

De GGD kiest, met instemming van het Algemeen Bestuur en de Adviesfunctie, een andere indexeringssystematiek waardoor de indexering afwijkt van de andere Gemeenschappelijke Regelingen. De afwijkende berekeningswijze is opgenomen in de BRN richtlijnen. Wij stemmen in met een indexering van 2,21% voor 2022.

Besparingen

Met de besparingen komt uw organisatie tegemoet aan de (regionale) gemeentelijke opdracht structureel op de budgetten van de gemeenschappelijke regelingen een generieke korting toe te passen van 2% in 2022 en 3% vanaf 2023 ev. Wij stemmen in met de besparingen zoals opgenomen in de begroting. Eenzelfde taakstelling op de facultatieve dienstverlening door de GGD voor Nijmegen is hiermee nog niet formeel ingevuld. Dit valt buiten de scope van deze zienswijzeprocedure op de nu voorliggende begroting 2022. Voor 2022 is de taakstelling € 40.547 en vanaf 2023 € 94.629.

Nieuwbouw GGD

Hoewel de uitzetting van de lasten voor de nieuwbouw GGD van € 48.650 voor 2022 (aandeel Nijmegen € 15.324) passend zijn binnen het eerder genomen besluit van het DB en AB GGD, stellen wij voor, wegens vertraging in de bouw, deze een jaar uit te stellen en mee te nemen in de begroting 2023. Wij stellen als voorwaarde dat de meerkosten van € 234.027 taakstellend zijn.

Data- en informatie gestuurd werken

Wij hebben in onze zienswijze op de Kaderbrief 2022 het belang van data-gestuurd werken onderschreven. Wij vinden deze ontwikkeling nog steeds belangrijk. Desondanks zien wij ons genoodzaakt niet in te stemmen met dit verzoek van de GGD. De GGD voert binnen haar taakgebied Onderzoek, Informatie en Advies (OI&A) vanaf 2021 een taakstelling uit van € 40.000. Anderzijds verzoekt de GGD nu om een uitbreiding van capaciteit (een fte dataspecialist en een ½ fte procesbegeleider) voor € 175.275 voor het team OI&A. Wij vinden dit "een tegenstrijdige" beweging: enerzijds bezuinigen en anderzijds uitbreiden op dezelfde taak. Wij zijn dan ook van mening dat de ambities in het kader van de

meerjarenstrategie op data- en informatie gestuurd werken uitgesteld moeten worden en opnieuw bezien voor 2023. Wij investeren als gemeente Nijmegen zelf al het nodige in data gestuurd werken. Alternatief, op korte termijn, kan zijn dit op facultatieve wijze in te vullen waardoor er meer op maat aangesloten kan worden bij de behoefte van gemeenten.

Informatieveiligheid
Wij onderschrijven het belang van informatiebeveiliging; burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens bij de overheid (en dus ook bij de GGD) in veilige handen zijn. De GGD verzoekt om een extra bijdrage om een Chief Information Security Officer (CISO) aan te kunnen stellen en zo te voldoen aan haar wettelijke verplichting. Wij volgen hier in het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen en zijn met hen van mening dat met een ½ fte kan worden volstaan. Daarom stemmen wij wel in met een uitzetting van de lasten voor deze taak voor een bedrag van € 75.000 (aandeel Nijmegen € 27.132) maar stemmen niet in met het volledige bedrag.

Ondersteuning Omgevingswet
In onze omgevingsvisie is het thema gezondheid opgenomen als belangrijke waarde voor de verdere ontwikkeling van de stad. Wij hebben in onze kaderbrief 2022 het belang van de betrokkenheid van de GGD bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad benoemd. Daarnaast hebben wij gepleit voor een gezamenlijke concretisering van de benodigde extra capaciteit voor het team medische milieukunde.
Momenteel staat de invoeringsdatum van de Omgevingswet nog niet vast. We zijn als gemeente nog zoekende naar de brede invulling van gezondheid in ruimtelijke initiatieven, projecten en procedures zoals vergunning en omgevingsplan. Als grote gemeente hebben we ook zelf veel kennis in huis, waardoor advisering op alle onderdelen niet voor de hand ligt. Dit betekent dat we samen met de GGD willen bekijken op welke onderdelen advisering en inbreng een toegevoegde waarde heeft. Ook kunnen we nu nog geen goede inschatting maken van het aantal projecten waarvoor expertise van de GGD benodigd is. De onderbouwing van de gevraagde uitzetting van € 300.000 is door u niet expliciet gemaakt en vinden we een gemis. Daarom willen wij met al deze onduidelijkheden/ variabelen ons nog niet vastleggen op een structurele capaciteitsuitbreiding via de uniforme inwonersbijdragen.
Als alternatief stellen wij voor om als deelnemende gemeente (bij voorkeur collectief) een meerjarige facultatieve subsidie te verlenen voor in eerste instantie 2 à 3 jaar. Gedurende deze periode kan werkenderwijs verkend worden op welke wijze de rol van de GGD ingevuld kan worden en in welke omvang. Na een gezamenlijke evaluatie besluiten we over de hoogte van de uitbreiding van de begrotingsbijdrage (uniforme deel) voor deze taak.

Verschuiving inwoneraantallen
Wij stemmen in met de correctie op inwoneraantallen binnen de regio Gelderland Zuid en daarmee op de uniforme bijdrage voor Nijmegen.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
De actualisatie van de HPV[1] vaccinaties zijn wel in de begroting opgenomen. De werkwijze past binnen de eerder hierover gemaakte afspraken. Omdat wij het belangrijk vinden dat de vaccinatiegraad op een hoog niveau gehandhaafd blijft, stemmen wij in met de verhoging van de lasten. Wij limiteren dit tot het maximale bedrag wat wij van het Rijk ontvangen in het gemeentefonds voor deze taak. Dit zal via de meicirculaire bekend gemaakt worden. Wij stemmen dan wel in met een uitzetting van de lasten voor deze taak

[1] [1] Humaan papillomavirus (veroorzaker baarmoederhalskanker bij meisjes en bij jongens penis-, anus-, mond- en keelkanker)

maar zetten de gevraagde verhoging van € 103.236 (aandeel Nijmegen € 33.388) af tegen de inkomsten in ons gemeentefonds.

Consultatiebureaus
In de voorliggende begroting 2022 is eveneens een uitzetting voor de consultatiebureaus opgenomen. Door de verwachte toename van het aantal geboortes in Nijmegen Noord is gekozen voor een verhuizing naar de locatie Thermion vanaf februari 2021. Wij vinden het belangrijk dat consultatiebureaus in de stad laagdrempelig toegankelijk en verspreid over de stad beschikbaar zijn. Daarom stemmen wij in met een uitzetting van de lasten voor deze taak van € 53.598.

Risico's
Ten aanzien van de informatieveiligheid verzoeken wij de GGD nadrukkelijk het AB GGD te informeren over de uitkomsten van het door de Autoriteit Persoonsgegevens gestarte onderzoek (februari jl.) naar de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door de GGD.
Ten aanzien van Wmo Toezicht onderstrepen wij de noodzaak dat een analyse van de benodigde toezicht capaciteit in samenhang wordt bekeken met de handhavingsketen bij gemeenten. Daarvoor is goed zicht op de rollen, positie en de verhouding tussen toezicht en handhaving allereerst wenselijk.
De toename van het aantal trajecten bij Meldpunt Bijzondere Zorg, baart ons zorgen. Wij verzoeken de GGD de opbrengst van haar analyse te agenderen en te bespreken met haar Algemeen Bestuur.

Facultatieve subsidies
Wij laten binnen deze zienswijzeprocedure het aanbod van de GGD-GZ voor facultatieve dienstverlening 2022 buiten beschouwing. Wij vragen ons college separaat met de GGD-GZ in gesprek te gaan over het pakket aan aanvullende dienstverlening voor 2022.

Wij hopen u met deze brief onze zienswijze voldoende te hebben toegelicht.

Hoogachtend,

De raad der gemeente Nijmegen

drs. S.J. Ruta	drs. H.M.F. Bruls
raadsgriffier	burgemeester